

- हुलदङ्गा गर्नेलाई दुई वर्षसम्म कैद र बीस हजार रुपैयासम्म जरिवाना हुने,
- सार्वजनिक स्थानमा आवागमनमा बाधा गर्नेलाई तीन वर्षसम्म कैद वा तीस हजार रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने,
- सार्वजनिक सेवा अवरुद्ध गर्नेलाई तीन वर्षसम्म कैद वा तीस हजार रुपैयासम्म जरिवाना वा दुवै सजाय हुने,
- सार्वजनिक शान्ति भङ्ग गर्ने, हुलदङ्गा गर्ने वा सार्वजनिक सम्बन्धलाई खलल पार्ने नियतले फुट्टा अफवाह फैलाउनेलाई एक वर्षसम्म कैद र दश हजार रुपैयासम्म जरिवाना हुने।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

Log on : rajvirajdainik.com.np

यस अंक भित्र : २ पृष्ठमा : आस्थाको महापर्व छठको ... ३ पृष्ठमा : जोखिम नभएका ठाउँमा.. ३ पृष्ठमा : मोदी र बाइडेनबीच फोन...

भारदहमा ५० शैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पताल निर्माण हुँदै

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ३ मंसिर।

प्रदेश २ का सामाजिक विकास मन्त्री नवलकिशोर साहले स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई उच्च मनोबलका साथ काम गर्न आग्रह गर्दै स्वास्थ्य क्षेत्रलाई समेत प्रदेश २ सरकारले उच्च प्राथमिकतामा राखेको बताएका छन्।

सप्तरीको भारदहमा निर्माण हुने तय भएको ५० शैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पतालको बुधवार शिलान्यास गर्दै उनले सो आग्रह गरेका हुन्।

अस्पताल निर्माण र विस्तारले सानोतिनो रोगको उपचारका लागि पनि यहाँका विरामीलाई महगो खर्च तिरि बाहिर जानु पर्ने बाध्यता अबको एकवर्ष भित्रै हट्ने बताउँदै मन्त्री साहले रकम र उपचारको अभावमा कसैले पनि ज्यान गुमाउन नपर्ने गरि प्रदेश सरकार अघि बढेको जिकिर गरे।

२ करोडको लागतमा पुरानो अस्पताल भवनमा ५० शैयाको सेवा विस्तार सँगै इमरजेन्सी,

वहिरंग तथा प्रयोगशाला भवन बन्ने छ। उक्त भवन निर्माण कार्य एक वर्षभित्रै सम्पन्न गरिसके गरि ठेक्का पाएको धन्दा कन्स्ट्रक्सनले बुधवारैदेखि निर्माण कार्य अघि बढाएको छ।

शिलान्यास कार्यक्रममा कंचनरुप नगरपालिकाका प्रमुख वसन्त मिश्र, हनुमाननगर कंकालिनी नगरपालिकाका प्रमुख शैलेश साह, तिरहुत गाउँपालिकाका

प्रमुख हेमन्त बहरखरेले पनि बोल्दै ५० शैयाको सुविधायुक्त अस्पताल निर्माण हुनु सुखद भएको बताउँदै अब यस क्षेत्रका जनता सरल सहज र स्तरिय स्वास्थ्य सेवा आफ्नै गामठाममा पाउने विश्वास व्यक्त गरे।

५० शैयाको सुविधा सम्पन्न अस्पताल बन्ने निश्चित भएपछि भारदह र आसपासका वासिन्दा हर्षित भएका छन्।

नहाय खाय बिधिसँगै चार दिवसीय छठ पर्व सुरु

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ३ मंसिर।

बुधवार बिहान नहाय खाय (नुहाएर चोखो) विधी पुरा गरेसँगै तराई मधेशमा लोक आस्थाको चार दिवसीय पर्व छठ सुरु भएको छ।

बिहान स्नान पश्चात् शुद्ध शाकाहारी भोजनपछि तराई मधेशसहित मुलुक भरका ब्रतालुले

महापर्व छठ सुरु गरेका हुन्। कोरोनाको जोखिमलाई ध्यानमा राख्दै स्थानिय प्रशासनले जलाशय किनारमा नगई घरमै छठ पर्व मनाउन एक सूचना मार्फत अपिल समेत गरेको छ। तर त्यसको वेवास्ता गर्दै अहिले जिल्लाका विभिन्न ठाउँका जलाशयमा छठ बाँकी अन्तिम पृष्ठमा

जनताको बलिदानबाट प्राप्त उपलब्धी गुम्न नदिन अध्यक्ष यादवको खबरदारी

दैनिक समाचारदाता राजविराज, ३ मंसिर।

जनता समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष उपेन्द्र यादवले जनताको बलिदानीबाट प्राप्त उपलब्धीलाई वर्तमान सरकारले जगेर्ना गर्न नसकेको भन्दै त्यसका विरुद्ध खबरदारी गर्ने समय आइसकेको बताएका छन्।

बुधवार राजविराजमा जनता समाजवादी पार्टी नेपाल निकटका समाजवादी यूवा संघ र राष्ट्रिय यूवा संघद्वारा संयुक्त रूपमा आयोजित छठ तथा समाचकेवा पर्वको शुभकामना आदान प्रदान तथा यूवा पार्टी प्रवेश कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उनले भने, यो सरकारबाट जनताको बलिदानीले ल्याएको उपलब्धी सुरक्षित रहन सक्दैन,

परिवर्तनकारी शक्ति चनाखो रहन आवश्यक छ।

कम्युनिष्ट र काँग्रेसको सरकारलाई जनताले पटक पटक हेरिसके यादवले भने, यस्तै अवस्था रहिरहने भने पाएको उपलब्धी पनि गुम्ने खतरा बढेर जानेछ। परिवर्तनलाई संस्थागत गर्न यूवा शक्ति अघि आउन आवश्यक रहेको भन्दै उनले आफूहरू तेश्रो शक्तिको रूपमा संगठन निर्माणमा लागेको जिकिर गरे।

शिक्षा, स्वास्थ्य र रोजगारीलगायतका सबै क्षेत्र लथालिङ बन्दा पनि सरकार र सत्तारूढ पार्टी मुकदर्शक भएर गुटबन्दी तथा भागबण्डामा लटपटिएको उनको आरोप थियो। समाजवादी यूवा संघका

जिल्ला अध्यक्ष शिवशंकर यादवको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रमलाई प्रदेश २ का सामाजिक विकास मन्त्री नवलकिशोर साह, संघीय सांसद रेणु यादव, राष्ट्रिय सभाका सदस्यद्वय मृगेन्द्र कुमार सिंह यादव, शेखर सिंह, प्रदेश सभा सदस्य अभिशेख यादव, जिल्ला समन्वय समितिका प्रमुख प्रभाकर यादव, राजविराज नगरपालिकाका प्रमुख शम्भु यादव लगायत एक दर्जन बढी नेताहरूले पनि सम्बोधन गरेका थिए।

कार्यक्रममा विभिन्न पार्टी परिवर्तन गरि सयौंको संख्यामा जनता समाजवादी पार्टीमा प्रवेश गरेकाहरूलाई अध्यक्ष यादवसहित केन्द्रिय नेताहरूले फूलमाला र अबिर लगाई स्वागत गरेका थिए।

ज्येष्ठ नागरिकको जिम्मेवारी हामी सबैको

हाम्रो शिरमाथिको ओत हुन् ती हात सतर्कताले नै हुनेछ अटल त्यो साथ

ज्येष्ठ नागरिकसँग कोरोनाविरुद्ध लड्ने प्रतिरोधात्मक क्षमता कम हुने हुँदा दशैमा विशेष ध्यान पुऱ्याऔं।

हामी घर फर्किए हाम्रा गाउँमा भएका अग्रज र ज्येष्ठ नागरिकलाई जोखिम बढ्छ। त्यसैले यो दशैमा सकेसम्म जहाँ छौं त्यहिँ बसौं।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

सूचना

हाल कोरोना भाइरस महामारीको कारण बन्दाबन्दीको समयमा सञ्चारक्षेत्रमा संलग्न बाहेकका ब्यक्तिहरूले सञ्चार क्षेत्रको हवाला दिँदै सञ्चारमाध्यम तथा सामाजिक सञ्जालमा अफवाहपूर्ण विषय सम्प्रेषण गर्ने, अनधिकृत रूपमा परिचय-पत्र, पोशाक सवारी साधनको प्रयोग गर्ने र सामाजिक मर्यादा विपरितका क्रियाकलाप गरेको गुनासो आएको हुँदा कोहि कसैले पनि गैर कानूनी क्रियाकलाप नगर्नु हुन अनुरोध छ। यदि यस्तो भएको पाईएमा कानूनबमोजिम कारबाही हुने ब्यहोरा सूचित गरिन्छ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

थप एक हजार ४४२ जनामा कोरोना सङ्क्रमण पुष्टि

काठमाडौं, ३ मङ्सिर (रासस) ।

पछिल्लो २४ घण्टामा नेपालमा थप एक हजार ४४२ जनामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमण पुष्टि भएको छ ।

छ हजार ७३१ नमूना परीक्षण गर्दा ९०८ पुरुष र ५३४ महिलामा गरी कूल एक हजार ४४२ जनामा कोरोना सङ्क्रमण पुष्टि भएको स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले जनाएको छ ।

नेपालमा कोरोना सङ्क्रमितको सङ्ख्या दुई लाख १२ हजार ९१७ पुगेको छ । २४ घण्टामा तीन हजार ५३८ जना कोरोनामुक्त भएका छन् । हालसम्म एक लाख ८२ हजार ७८० जना उपचारपछि निको भएर घर फर्किएका छन् । जुन कूल सङ्क्रमितको ८५.८ प्रतिशत हो । अझैस हजार ८७८ सक्रिय सङ्क्रमित छन् । सक्रिय सङ्क्रमितमध्ये २६ हजार ४२१ जना होम आइसोलेसनमा छन् भने ३२६ जनाको आइसियु र ५४ जनाको भेन्टिलेटरमा उपचार भइरहेको मन्त्रालयले जनाएको छ ।

भापा, मोरङ, सुनसरी, काठमाडौं, भक्तपुर, ललितपुर, चितवन, काभ्रेपलञ्चोक, कास्की, दाङ, रुपन्देही, पाल्पा र कैलालीमा ५०० वढी सक्रिय सङ्क्रमित छन् भने मनाङमा सक्रिय सङ्क्रमित छैनन् । बितेको २४ घण्टामा कोरोना भाइरस सङ्क्रमणबाट १२ जनाले ज्यान गुमाएका छन् । यससँगै नेपालमा कोरोनाबाट ज्यान गुमाउनेको सङ्ख्या एक हजार २५९ पुगेको छ ।

ट्र्याक्टरले ठक्कर दिँदा मृत्यु

जलेश्वर, ३ मङ्सिर (रासस) ।

पूर्वपश्चिम राजमार्गअन्तर्गत महोत्तरी जिल्लाको बर्दिवासमा बुधवार बिहान तेल बोकेको ट्र्याक्टरले ठक्कर दिँदा मोटरसाइकलमा सवार एक जनाको मृत्यु भएको छ । मृत्यु हुनेमा सिन्धुली जिल्ला तीनपाटन गाउँपालिका-१० बस्ने २६ वर्षीय आशालाल परियार छन् ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय महोत्तरीका प्रवक्ता प्रहरी नायब उपरीक्षक प्रकाश विष्टले घटनामा दाजुको मृत्यु भएको र नाम नखुलेको भाइको अवस्था सामान्य छ ।

बुधवार बिहान तेल बोकेर पूर्वबाट पश्चिमतर्फ जाँदै गरेको ना ७ ख ३५२९ नं को ट्र्याक्टरले बर्दिवासस्थित भावना पेट्रोल पम्पबाट मोटरसाइकलमा तेल भरेर निस्कँदै गरेको ग९प५३२९ नं को मोटरसाइकललाई ठक्कर दिँदा सो दुर्घटना भएको हो ।

ट्र्याक्टरको ठक्करबाट गम्भीर घाइते आशालाललाई उपचारका लागि बर्दिवासस्थित शुभस्वस्तिक अस्पतालमा लगिएकामा त्यहीँ मृत्यु भएको थियो । शव परीक्षणका लागि प्रादेशिक अस्पताल जनकपुरमा पठाइएको छ । ठक्कर दिने ट्र्याक्टर र चालकलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ ।

आस्थाको महापर्व छठको विधि सुरु

जनकपुरधाम, ३ मङ्सिर (रासस) । मानव सभ्यता बोधक, प्रकृतिप्रति कृतज्ञता र आराध्यदेव सूर्यको उपासना गरी मनाइने छठपर्वको मुख्य विधि बुधवारदेखि शुरू भएको छ । मुख्य विधिअन्तर्गत पहिलो दिन (चतुर्थी) को विधिमा अरवा-अरवाइन गरिन्छ, जसलाई नहाय-खाय पनि भन्ने गरिएको छ । दोस्रो दिन खरना, तेस्रो दिन अस्ताउँदो र चौथो दिन उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ्य दिइन्छ ।

सूर्य उपासना परम्पराको मोहक पद्धति मानिएको संसारमा यही एक यस्तो पर्व हो जसमा अस्ताउँदो र उदाउँदो सूर्यलाई पूजा गरिन्छ । मानव सभ्यताको विकास नदी किनार हुँदै भएको, पञ्चतत्वमध्ये सूर्य र जल अपरिहार्य तत्व रहेकाले यी दुई तत्वप्रति श्रद्धाभाव व्यक्त तथा जीवन, जगत, प्रकृति, वनस्पति, ग्रह, नक्षत्र, संवत्सर, समय, काल सबैका कारक रहेका सूर्यको आराधनाले आपसी, सद्भाव, एकता र सहिष्णुताको सन्देश यस पर्वमा सन्निहित छ ।

छठको पहिलो दिन (चतुर्थी) ब्रतीले भोजनमा माछामासु, लसुन, प्याज, कोदो, मसुर वस्तु परित्याग गरी यसै दिनदेखि ब्रत बस्न थाल्छन् । पर्वको दोस्रो दिन (पञ्चमी) खरना गरिन्छ, जसलाई पापको क्षय पनि भनिन्छ । गाईको गोबरले लिपपोत गरी अरवा चामलको पिठोबाट तयार पारिएको भोलले भूमि सुशोभित गरी ब्रतालु यो दिन दिनभर निर्जला ब्रत बस्छन् र राति चन्द्रोदयपछि चन्द्रमालाई पायस (खीर) अर्पण गर्छन् । तेस्रो दिन (षष्ठी) गहुँ र चामल ओखल, जाँतो वा ढिक्रीमा कुटान-पिसान गरी सोबाट विभिन्न गुलियो खाद्य सामग्री बनाइन्छ । सोही दिन अन्नबाहेक फलफूल, ठकुरा, भुसवा, खजुरी, पेरुकिया तथा मूला गाँजर, बेसारको गाँठो, ज्यामिर, नरिवल, सुन्तला, केरा, नाङ्गलो, कोनिया, सरवा, ढाकन, माटोको

हात्ती ठूलो ढक्कीमा राखी परिवारका सम्पूर्ण सदस्य विभिन्न भक्ति एवम् लोकगीत गाउँदै निर्धारित जलाशयसम्म पुग्ने गर्छन् । परिकारहरू जलाशयको किनारमा राख्नुअघि त्यस ठाउँ र पूजा सामग्रीलाई ब्रतीले पाँचपटक साप्ताङ्ग दण्डवत गर्छन् । त्यस ठाउँलाई पवित्र पार्न परिवारका सदस्यले पहिले नै तान्त्रिक पद्धतिअनुरूप अरिपन चित्र कोरेका हुन्छन् । त्यसपछि ब्रतीले सन्ध्याकालीन अर्घ्यका लागि पानीमा पसेर सूर्य अस्ताउञ्जेलसम्म आराधना गर्छन् । यस क्रममा ब्रतीले दुवै हत्केलामा पिठार र सिन्दूर लगाएर अक्षता फूल हालेर अन्य अर्घ्य सामग्री पालोपालो गरी अस्ताचलगामी सूर्यलाई अर्पण गरेर डिलमा आउने गर्छन् ।

पर्वको चौथो (अन्तिम) दिन पार्वण गरिन्छ । यस दिन बिहान उषाकालमा ब्रत गर्नेहरू पुनः जलाशयमा पुगी अघिल्लो दिन गरेको क्रम दोहोर्नाइ प्रातःकालीन सूर्यलाई अर्घ्य दिन्छन् । अर्घ्य सम्पन्न भएपछि सूर्य पुराण श्रवण गर्ने चलन छ । ब्रतीले छठ ब्रतको कथा सुन्ने र सुनाउने परम्परा रहेको छ । सूर्यलाई आदिदेवता पनि भनिन्छ । मानव मात्रको अस्तित्वपछि सर्वप्रथम उज्यालो दिने, जीउमा गर्मी उत्पन्न गर्ने र रोगव्याधीबाट जोगाउने सूर्य नै रहेको मान्यता पाइन्छ ।

रात्रिको अन्धकारबाट भयभीत भएकालाई सूर्यको प्रकाशले त्राण दिने भएकाले आदिकालीन मानवले सूर्यको उपासना पूजा गर्ने गरेका थिए । उत्तर वैदिककालका मिथिलाका प्रसिद्ध चिन्तक र दार्शनिक याज्ञवल्क्यले सूर्यलाई गुरु मानेका थिए । वैदिक साहित्यको मुख्य सार सूर्य उपासना नै हो । वेदमा सूर्यलाई ऐश्वर्य र ऋग्वेदमा सबै देवताको स्रोत, महाभारतमा सम्पूर्ण जगत्का

प्राणीसित सम्बद्ध भएको बताइएको छ । सृष्टिका सबै जीव र वनस्पति सूर्यको तापबाट बाँचेका छन् । त्यस्तै सूर्योपनिषद्मा ब्रह्मा, विष्णु र रुद्र भनिएको छ । महाभारतमा धर्मराज युधिष्ठिर सूर्य स्तवन गर्दै सूर्यलाई ब्रह्मा, विष्णु र रुद्रका अतिरिक्त इन्द्र, प्रजापति, अग्नि, मनु, प्रभु, चराचर जगत्का पालनकर्ता र मोक्षदातारूपमा वर्णन गरिएको छ । ऐतरेय ब्राह्मण उपनिषद्मा सूर्यको उत्पत्ति सन्दर्भमा सूर्यलाई पार्थिव अन्तरिक्ष एवम् दिव्य अग्निको पिण्ड भएको उल्लेख गर्दै अग्निमा सोमको आहुतिबाट सूर्यको उत्पत्ति भएको भनिएको छ ।

यसका अतिरिक्त वैज्ञानिक, ज्योतिषी तथा चिकित्सकले सूर्य तत्वबाट आफ्नो ज्ञान अभिवृद्धि गरी जनकल्याणका लागि अन्वेषण गरेको प्रसङ्ग पनि पाइन्छ । सूर्यको किरणबाट चिकित्साबारे देश विकासका कैयौं चिकित्सकले ग्रन्थ लेखेका छन् तथा कैयौं असाध्य तथा अक्षय रोगहरूको आश्चर्यजनक उपचार खोजिएको छ । अथर्ववेदमा खुब्रु, जोर्नी, तिघ्रा, काँध, मस्तक, कपाल तथा मूटुसम्बन्धी रोगहरूको उपचार उदीयमान सूर्य किरणद्वारा निस्तेज गरिने उल्लेख गरिएको छ । सूर्यद्वारा चर्मरोगसम्बन्धी रोगको अचुक उपचार गर्नुका साथै दुसाध्य कुष्ठरोगको मुक्ति पाउनका लागि कैयौं प्राचीन साहित्यमा उपचार प्रसङ्ग पाइन्छ ।

संस्कृतिविद् रामभरोस कापडीका अनुसार साम्बपुराणमा आफ्नै पिता श्रीकृष्ण तथा महर्षि दुर्वासाको श्रापले कुष्ठरोगबाट पीडित कृष्णपुत्र साम्ब सूर्यको आराधनाले रोगमुक्त भएको चर्चा गरिएको छ । मिथिला क्षेत्रमा कुनै पनि पूजा, अनुष्ठान इत्यादि गर्दा आरम्भमा शुद्धीकरणपछि सर्वप्रथम पञ्चदेवता र विष्णुको पूजा गर्ने प्रचलन छ । पञ्चदेवतामध्ये सूर्य

पनि एक हुन् । सूर्यलाई आइतबारको देवताको रूपमा पनि चिनिन्छ ।

जीवनदायी शक्ति सूर्य देवता र छठीमाताको उपासना गरी मनाइने यस पर्वको ब्रतलाई कठिन ब्रत मानिन्छ । अत्यन्त श्रद्धा र निष्ठाले मनाइने पर्व छठ 'षष्ठी' शब्दको लोककरण हो । सूर्यलाई आरोग्यका देवताका साथै निर्धनताका निवारक पनि मानिन्छ । छठपर्वमा सूर्यको पूजाअर्चना गर्नु मूल तत्व मानिए पनि छठ परमेश्वरी र भगवान सूर्य उपासनाको सम्मिलित पर्व मानिन्छ । यसरी एउटै आराध्यदेवलाई पुरुष र स्त्री दुवै संज्ञाले भक्तिभाव प्रकट गर्नुको अभिप्राय सृष्टिको प्राकृतिक स्वरूपप्रति सम्मान गर्नु हो । पहिला मिथिलाञ्चलमा मात्र सीमित रहेको छठपर्व अहिले राजधानी, पहाडी क्षेत्र र अन्यत्र पनि लोकप्रिय हुँदै गएको छ ।

छठ शब्द षष्ठी शब्दको तद्भव रूप हो । षष्ठीका दिन षष्ठीका देवीको पूजा भएकाले यस पर्वको नाम षष्ठी, छठी र छठ हुन गएको बुझिन्छ । यस पर्वमा अस्ताउने र उदाउने सूर्यलाई अभिनन्दन गर्नुको अर्थ जीवनमा सुख, दुःख, रोदन र हाँसोलाई समानरूपमा र जीवनकै पाटोका रूपमा लिनु हो । छठमा धनी, गरिव, कथित तल्ला र माथिल्ला जातिहरू एकै ठाउँमा उपस्थित भई पूजा गर्नु भनेको ईश्वरीय सत्ताको दृष्टिमा सबै समान हुन भन्ने सन्देश अन्तरनिहीत रहेको पाइन्छ । सूर्यको उपयोगिता कृषि संस्कृतिमा अपरिहार्य भएको हुनाले सूर्यप्रति कृतज्ञताको अभिव्यक्तिका साथै नारी सर्वोच्चता स्थापित गर्ने र आफ्नै खेतबारीमा उब्जने कृषि उत्पादनलाई प्रयोग गर्नु यो पर्वको थप मौलिक विशेषता रहेको छ ।

बाँकी तीन पृष्ठमा

डा. ललन प्रसाद राँनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. दिनेश उप्रेती

Dr. Dinesh Upreti

MBBS, MD Internal Medicine (BPKIHS, Dharan), NMC Reg. No. : 13141

कन्सलटेन्ट फिजिसियन

गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. पारसमणि शाह

Dr. Parasmani Shah

MBBS (BPKIHS), MD (BPKIHS, Dharan) NMC Reg. No. : 13297

दुखाई विशेषज्ञ

Anaesthesiology & Critical Care Medicine

गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल, राजविराज

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

हाम्रो जिम्मेवारी : कोरोना भाइरस संक्रमण रोक्नकालागि अपनाउनु होसियारी

- कोरोना भाइरस रोग स्वाँस प्रश्वास माध्यमबाट फैलिने संक्रमण हो ।
- संक्रमित भएको ब्यक्तिले खोक्दा वा हाक्छु गर्दा निस्कने थुक, खकार रसिङ्गानबाट यो भाइरस एक ब्यक्तिबाट अर्को ब्यक्तिमा सर्न जान्छन् ।

यो रोगबाट जोगिन यस्तो गर्नुपर्छ

- खोकी वा हाक्छु गर्दा मुख धोपनुपर्छ । मुख धोपेको टिसूपेपरलाई फोहोर राख्ने भाडामा फाल्नुपर्छ ।
- समय-समयमा साबुन पाइनेले राम्रोसँग २० सेकेण्डसम्म मिचमिची हात धुनुपर्छ वा सेनिटाइजर हातमा लगाउनुपर्छ । कुनै ब्यक्तिसँग भेटनुपरेमा हात मिलाउनु हुँदैन, बरु हात जोडेर नमस्कार गरौं ।
- खोकी लागेको ब्यक्तिबाट दुरी बनाउनुपर्छ । यदी तपाईंलाई खोकी लागेको छ भने तपाईं आफु पनि अरु मान्छेबाट दुरी बनाएर बस्नुपर्छ ।
- मिडमाडमा जानु हुँदैन र अरुलाई पनि मिडमाडमा जान नहुने भनि बुझाउनुस ।
- आवश्यकता भएको ठाउँमा मास्कको उचित प्रयोग गर्नुहोस ।

महत्वपूर्ण सवाल :

- ज्वरो र खोकी लागेको र स्वाँस लिँदासमेत असहज महसुस भएमा चाँडै नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नुपर्छ ।
- कोरोना भाइरस रोगको बारेमा अरु जानकारी प्राप्त गर्न निःशुल्क टेलिफोन नम्बर १११५ मा फोन गर्न सकिन्छ ।
- कोरोना भाइरसबाट डराउनु हुँदैन, बरु सतर्कचाहिँ हुनुपर्छ ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

जोखिम नभएका ठाउँमा विद्यालय सञ्चालनका लागि कार्यवाही

काठमाडौं, ३ मङ्सिर (रासस) । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयले कोभिड-१९ को जोखिम नभएका र कम हुँदै जाने स्थानीय तहका विद्यालयमा आलोपालो सिफ्ट वा उपयुक्त विधि अपनाई पठनपाठन सञ्चालनको बाटो खुलाएको छ । मन्त्रपरिषदको गत कात्तिक २२ गतेको निर्णयबाट स्वीकृत 'कोभिड-१९ को सन्दर्भमा विद्यालय सञ्चालनसम्बन्धी कार्यवाही', २०७७' लाई

मन्त्रालयले वेबसाइटमा समावेश गरी स्थानीय तहलाई जोखिमको मूल्याङ्कन गरी क्रमशः विद्यालय खोल्न मार्गदर्शन गरेको हो । हाल अनलाइनलगायत वैकल्पिक माध्यमबाट शिक्षण संस्थामा पठनपाठन भए पनि खासगरी तल्ला तहमा प्रभावकारी नभएपछि सरकारले विद्यालय खोल्ने आधार तयार गरेको हो । कार्यवाहीचामा क्वारेन्टिन, आइसोलेसन केन्द्रका रूपमा रहेका विद्यालय पुनः सञ्चालनपूर्व

निर्मलीकरणलगायत जनस्वास्थ्य सुरक्षाका मापदण्डको पालना गर्नुपर्ने उल्लेख छ । कार्यवाहीचामा विद्यार्थी भर्ना, विद्यालय सञ्चालन एवं शिक्षण सिकाइ व्यवस्थापन तथा स्थगित परीक्षा सञ्चालनका सन्दर्भमा गर्नुपर्ने मूलभूत कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन पनि आग्रह गरिएको छ । गत असोज २२ को निर्णयका आधारमा सरकारले सबै तहका परीक्षा सञ्चालनको कार्य शुरु गरिसकेको छ । यही मङ्सिर ९

गतेदेखि कक्षा १२ को गत वर्षको परीक्षाको ४० नम्बर प्राप्ताङ्कका लागि प्रत्यक्ष परीक्षा हुँदैछ । सो परीक्षामा विद्यार्थीलाई जहाँ रहेको छ त्यहीँको विद्यालय (होम सेन्टर) का रूपमा पनि परीक्षामा सामेल गराउने तयारी छ । परीक्षा अनलाइनबाट पनि दिन सकिने विकल्पमा छलफल भए पनि विद्यमान प्रश्नपत्रको प्रणालीमा यो विधि विश्वसनीय हुनेमा आशङ्कका पैदा भएकाले प्रत्यक्ष परीक्षा हुन लागेको हो ।

आस्थाको ...

छठ प्रकृति र पुरुषको पूजा हो, सन्तान उत्पादनका लागि दैवी कृपाको अपेक्षा यस व्रतसँग जोडिएको छ । सामुदायिक सदभाव मूलमन्त्र रहेको यस पर्वमा कुलीन भनिएको परिवारका बुहारीले छठको आशीर्वादस्वरूप प्रसादका निमित्त थापेको आँचलमा कुनै दलितको अर्घ्यको ठेक्का आए पनि सहर्ष स्वीकार्ने यसको विशिष्ट पक्ष मानिन्छ । छठपर्व अत्यन्त श्रद्धा र भक्तिपूर्वक मनाइने भएकाले यसका लागि कात्तिक शुक्ल पक्ष लाग्नेबित्तिकै ब्रतीले

सात्त्विक भोजनका साथै अपवित्र मानिने दाल, तरकारी र सागपात आदि खाने गरिंदैन । यस पर्वमा नैवेद्यका लागि आवश्यक गहुँ र गम्हरी (धानको एक प्रकार, कालो रडको गर्भमै पाक्ने पवित्र अन्न) को व्यवस्थाको व्यवस्था केही दिन पहिलेदेखि नै गरिएको हुन्छ । गम्हरीलाई साठी पनि भनिन्छ । छठपर्वमा साठी प्रकारको वस्तु चाहिने भनिन्छ, तिनमा गम्हरीलाई कुटेर त्यसको केही कमी रहन गएमा गम्हरीको प्रयोगले त्यसको पूर्ति भइहाल्ने लोकाविश्वास रहेको छ । चामललाई पर्वका अवसरमा

बनाइने नैवेद्यका लागि उपयोग गरिन्छ । आरोग्य लाभ मुख्य उद्देश्य भएको छठपर्व उत्सवको रूपमा मात्र नभई कठिन व्रत र उपवास गरिने तपस्याको रूपमा देखिन्छ । चोखोपना, संयम र पूर्ण ब्रह्मचर्यसाथ छठीमाताको भक्तिपूर्ण आराधना गर्दा मात्र छठपूजाको फल प्राप्त हुने जनविश्वास रहेको पाइन्छ । छठपर्वको पूजन एवं तयारीका क्रममा छठ सामग्रीलाई जुठो गर्न नहुने र कुनै प्रकारको व्यवधान जानी वा नजानी गरिएमा अनिष्ट हुने निश्चित मानिएको छ ।

छठपर्व विशुद्धरूपमा प्रकृति र पुरुषको पूजा हो । सन्तान प्राप्तिका लागि दैवी कृपाको अपेक्षा यस व्रतले गरेको छ । भइ हेर्दा यो सूर्यको पूजाभै देखिए पनि पुराणअनुसार यो मूल प्रकृतिको छैटौँ अंशबाट उत्पन्न भएकी भगवती देवीको पूजा छ । देवी भागवतमा षष्ठी देवीले पुत्रहीनलाई पुत्र प्रदान, पत्नीहीनलाई पत्नी प्रदान, धनहीनलाई धन र कर्मवानलाई उत्तम फल प्रदान गर्ने उल्लेख गरिएको छ । यसै कारण यो पर्व साक्षात् समानताको पर्वका रूपमा लोककरण भएको पाइन्छ ।

मत्स्य कृषकहरूका लागि जानकारी

पोखरीको तयारी

पोखरी सुकाउने वा पानी सुकाउन नसके वा पानीको स्रोत नभएको पोखरी भए त्यसमा पुराना र जंगली माछाहरू जाल तानेर निर्मूल पार्ने वा एमोनियम सल्फेट र चुनको मिश्रण १:५ को अनुपातमा एक कडा जलाशयको लागि एमोनियम सल्फेट ३.७५ के.जी र घर पोल्ने चुना १८.७५ के.जी.मिलाएर छरेर जंगली माछा मार्ने । पोखरीको डिल र साईडमा भएका फारपात हटाउने । आवश्यकता अनुसार मर्मत सम्भार गर्ने ।

घर पोतने चुना :१०-१५ के. जी. चुनाप्रति कडाका दरले चारै तिर छर्ने ।

मल: गोबर मल १०० के. जी. प्रति कडा शुरुमा र त्यसपछि हरेक हप्तामा १५ के. जी. प्रति कडाका दरले प्रयोग गर्ने तर नयाँ पोखरीको लागि १५० देखि ३०० के.जी. पाकेको गोबर मल प्रयोग गर्ने वा १.७ के.जी.डि. ए.पी. र १ के.जी. यूरियाप्रति कडा दरले प्रत्येक १५ दिनमा प्रयोग गर्ने । उपयुक्त डोज पानीको मलिलोपनमा भर पर्छ । कम्तिमा १.५ मि. पानी राख्ने (प्रवेशद्वारमा जाली राखेर) ।

माछा भुरा फिगरलिङ्गको स्टोकिङ ५-६ दिन पछि १००० देखि १५०० गोटा प्रति कडाको दरले स्टक गरिन्छ । तर पालन प्रविधि अनुसार स्टोकिङ डेन्सिटी फरक पर्न सक्छ ।

स्टोकिङ प्रतिशत

सि. नं.	माछाको नाम	स्टोकिङ डेन्सिटी-१ प्रतिशत	स्टोकिङ डेन्सिटी-२	स्टोकिङ डेन्सिटी-३	स्टोकिङ डेन्सिटी-४
१	कमनकार्प	२५	२०	४०	२०
२	सिल्भर कार्प	३५	४०	२५	२०
३	विगहेड कार्प	१०	२०	१५	४०
४	ग्रास कार्प	५	१०	१०	१०
५	रह	१५			१०
६	नैन	१०	१०	१०	
७	भाकुर				

माछाको आहार विहार

माछाको नाम	आहाराको क्षेत्र	आहारा
भाकुर	पानीको माथिल्लो भाग देखीमध्य भाग	जुप्लाकंटन
रह	पानीको मध्य भागदेखी पिंघ सम्म	डिट्टिस, दाना
नैन	पानीको पिंघभागमा	सर्वाहारी दाना
सिल्भर कार्प	पानीको माथिल्लो भाग	फाईटोप्लांटन
विगहेड कार्प	पानीको माथिल्लो भागदेखी मध्यभाग सम्म	जुप्लाकंटन
ग्रास कार्प	पानीको जुन सूकै भागमा	घाँस, दाना
कमनकार्प	पानीको पिंघभागमा	सर्वाहारी दाना

प्रयोग :

पेलेट दाना माछाको शारिरीक तौलको ५ प्रतिशतको दरले दिने (शुरुमा ५ देखी १० प्रतिशत शारिरीक तौलको र ठूलो माछाको हकमा १ देखी ३ प्रतिशत शारिरीक तौलको वा ग्रास कार्प ५० ग्रामभन्दा ठूला शारिरीक तौलको २० देखी ३० प्रतिशतसम्म घाँस खान्छ, त्यही अनुपातमा घाँस हाल्ने वा

२५ प्रतिशत प्रोटीन भएको दाना बनाउनका लागि सामग्रीहरू

१. धानको ढुटो : १५% २. गहुँको पिठो : २०% ३. मकैको पिठो : ५% ४. गहको चोकर : १४.५% ५. माछाको सिद्रा : ७%, ६. भटमास : २३.५ % ७. पिना : १५% ८. मिनरल मिक्स २%

मत्स्य विकास केन्द्र, फत्तेपुर, सप्तरी
मोबाईल नं. ९८५२८२०९३५

विश्व समाचार

मोदी र बाइडेनबीच फोन वार्ता, महामारी नियन्त्रण र सहकार्यका विषयमा छलफल

नयाँदिल्ली, ३ मङ्सिर (रासस/एएनआई) । भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले अमेरिकाका नव निर्वाचित राष्ट्रपति जो बाइडेनसँग फोनवार्ता गर्नुभएको छ । अमेरिकाको राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएकोमा बाइडेनलाई बधाई दिँदै मोदीले सहकार्यका लागि आफू सधैं खुल्ला र तयार रहेको बताउनु भएको थियो । बधाई दिन मंगलबार गरेको फोन कुराकानीका क्रममा उहाँले विश्वभरी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोनाभाइरसको सङ्क्रमण नियन्त्रणमा सँगसँगै मिलेर काम गर्न चाहेको बताउनु भएको थियो । भारत र अमेरिकाबीचको सम्बन्धलाई थप प्रभावकारी, प्रगाढ र राम्रो बनाउनका लागि रणनीतिक साझेदारी र छलफललाई निरन्तरता दिनु पर्नेमा समेत उहाँले जोड दिनुभएको थियो । मैले अमेरिकाका नवनिर्वाचित राष्ट्रपति जो बाइडेनलाई टेलिफोन गरेर बधाई दिएको छु । फोन वार्ताका क्रममा सहकार्य गर्ने र अपसी सम्बन्धलाई अझ बलियो बनाउने बारेमा पनि सकारात्मक छलफल भएको छ, मोदीले सामाजिक सञ्जाल ट्वीटरमा लेख्नु भएको छ । विगतका सहमति तथा सम्झौता, कोरोनाभाइरसको महामारी, जलवायु परिवर्तन, हिन्द-प्रशान्त क्षेत्र लगायतका बारेमा संक्षेपमा कुराकानी भएको पनि प्रधानमन्त्री मोदीले जानकारी दिनुभएको छ । उहाँले उपराष्ट्रपतिमा निर्वाचित कमला ह्यारिसलाई पनि न्यानो बधाई भन्नु भएको छ । भारतीय मूलकी अमेरिकी नागरिक ह्यारिस विजयी भएकोमा भारतीय नागरिकस्तरबाट पनि यस अघि नै खुशियाली व्यक्त भइरहेका छन् । उहाँ विजयी हुनुले अमेरिका र भारतको सम्बन्ध र सहकार्यलाई थप सहज र शासक बनाउने विश्वास पनि प्रधानमन्त्री मोदीले व्यक्त गर्नुभएको छ ।

ट्रम्पद्वारा निर्वाचन सुरक्षा प्रमुख बर्खास्त

वासिङ्टन, ३ मङ्सिर (रासस/एपी) । अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले हालै भएको राष्ट्रपतीय निर्वाचनका सुरक्षा प्रमुखलाई बर्खास्त गर्नुभएको छ । उहाँको कार्यकालमा जिम्मेवारी पाएका मध्ये अत्यन्त धेरै सम्मान गरिने व्यक्तिका रूपमा रहेका क्रिस्टोफर केक्सलाई उहाँले बर्खास्त गर्नुभएको हो । हालैको राष्ट्रपतीय निर्वाचनमा धाँधली भएको कुनै ठोस प्रमाण नपाइएको भन्दै राष्ट्रपति ट्रम्पको खुलेर आलोचना गरेकै कारण ट्रम्पले क्रिस्टोफरलाई बर्खास्त गर्नु भएको हो । राष्ट्रपति ट्रम्पले यही नोभेम्बर ३ तारिखका दिन भएको निर्वाचनका क्रममा धेरै ठाउँमा धाँधली भएको र आफूलाई पराजित भनिएको भन्दै असन्तुष्टि जनाउँदै आउनु भएको छ । उहाँले अहिलेसम्म पनि आफू पराजित भएको र आफ्ना प्रतिस्पर्धी जो बाइडेन निर्वाचित भएको घोषणालाई अस्वीकार गर्दै आउनु भएको छ । उहाँले कतिपय ठाउँमा धाँधली भएको भन्दै उजुरी समेत दिनु भएको छ । ती उजुरीहरूलाई न्यायधीशहरूले खारेज गरिदिएका छन् । राष्ट्रपति ट्रम्पले निर्वाचनमा धाँधली भएको दावी गरेपनि कुनै आधार र प्रमाणहरू भने नदिएको भन्दै उनीहरूले उजुरी खारेज गरिदिएका हुन् । बर्खास्त गरिएका क्रिस्टोफर अमेरिकाको विद्युतीय सुरक्षा र भौतिक सुरक्षा निकायका निर्देशक हुनुहुन्थ्यो । उहाँको बर्खास्तीलाई लिएर अमेरिकामा आश्चर्य प्रकट गरिएको छैन । निर्वाचनमा पराजित भएदेखि नै राष्ट्रपति ट्रम्पले उहाँप्रति असन्तुष्टि र आक्रोश व्यक्त गर्दै आउनु भएको थियो । उहाँले क्रिस्टोफरलाई सुरु देखि नै लक्षित गर्नुभएको थियो । राष्ट्रपति ट्रम्पले यसअघि पनि आफ्नो कार्यकाल भरीमा दर्जनौँ उच्च पदाधिकारीहरूलाई बर्खास्त गर्नु भएको थियो ।

अमेरिकामा कोरोनाको तीव्र परीक्षण गर्न नयाँ विधिलाई अनुमति

वासिङ्टन, ३ मङ्सिर (रासस/एपी) । अमेरिकामा कोरोनाभाइरसको तीव्र परीक्षणका लागि सरकारको आधिकारिक निकायले अनुमति दिएको छ । आपतकालिन अवस्थामा मात्रै प्रयोग गर्न सकिने गरी मंगलबार पहिलो पटक यस्तो अनुमति प्रदान गरिएको हो । घरमा समेत प्रयोग गर्न मिल्ने यस विधिमा ३० मिनेटमा नै कुनै व्यक्तिलाई कोरोना संक्रमण भएको छ छैन भन्ने नतिजा देखाउने जनाइएको छ । अमेरिकाको नियामक निकायको रूपमा रहेको खाद्य तथा औषधी सम्बन्धी कार्यालयले यसलाई कोरोनाभाइरस नियन्त्रणका लागि एउटा महत्वपूर्ण कदमको रूपमा लिएको छ । अहिले प्रारम्भिक चरणमा यो विधिलाई सिमित ठाउँमा र सिमित अवस्थामा मात्रै प्रयोग गर्न दिइने अधिकारीहरूले जनाएका छन् । प्रयोगका लागि अनुमति दिइएको औषधी क्यालिफोर्नियाको औषधी उत्पादक कम्पनी लुकिरा हेल्थले उत्पादन गरेको हो । विरामी आफैले नाकबाट स्वाव परीक्षण गर्न मिल्ने र औषधी प्रयोग गर्न सक्ने पनि कम्पनीका अधिकारीहरूले जानकारी दिएका छन् । अमेरिकामा हाल घरमै पनि व्यक्तिले स्वाव लिएर परीक्षणका लागि प्रयोगशालामा पठाउन सक्छन् वा तोकिएका स्वास्थ्य केन्द्रमा गएर परीक्षण गर्न सक्छन् तर परीक्षणको नतिजा प्राप्त गर्न लामो समय पर्खिनु पर्दछ ।

लोक आधुनिक गितको बिमोचन

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३ मंसिर ।

गायक तथा रचनाकार कल्पना नेपाल आचार्यको मानवअधिकार लोक आधुनिक गितको बिमोचन गरिएको छ । बुधवार राजविराजमा आयोजित एक कार्यक्रमबिच नेपाल पत्रकार महासंघका उपाध्यक्ष श्यामसुन्दर यादवले सो गितको बिमोचन गरेका हुन् । सो अवसरमा रचनाकार कल्पना नेपालले महिलाको

आवाज र अधिकार हालसम्म पूरा हुन नसकेको अवस्थामा सबैको अधिकारको ग्यारेन्टी, समुदायमा विभेदको अन्त्य र जातिय रूपमा नभई सबै नेपाली एक हुन भन्ने भवनाका साथ अगाडी बढ्नु पर्ने बताइन् ।

मधेशमा सन्देश दिने किसिम छायाङ्कन गरेको लोक गितले खबरदारी गरेर राज्यलाई सहि दिशा देखाउन र सन्देश पुऱ्याउन सहयोग पुग्ने विश्वास लिएको उनले बताइने ।

हिन्दु राष्ट्रका लागि अभियान चलाउने

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, ३ मंसिर ।

राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टीका केन्द्रिय सदस्य महामाया प्रसाद सिंहले हिन्दु धर्ममाथी अहिले सत्तासिन दलबाटै विभेद भइरहेको दोषारोपन गर्दै संरक्षण र सम्बर्द्धनका लागि सबै हिन्दु धर्मावलम्बी एकजुट भई अधि बढ्नु पर्नेमा बताएका छन् ।

बुधवार सप्तरीको अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिका ३ हरिहरपुरमा आयोजित एक कार्यक्रमबीच सिंहलाई दोसल्ला तथा कदरपत्रबाट सम्मान गरेपछि उनले सो कुरा बताएका हुन् ।

संविधानमा धर्म निरपेक्ष राखेर हिन्दु राष्ट्रको चाहना राख्ने आम नागरिकको भावनामाथी प्रहार भएको भन्दै उनले केन्द्रिय नेता पशुपति सम्शेर जबराको अगुवाईमा छिट्टै देश भर हिन्दु राष्ट्र घोषणाका लागि दबाव दिन जनजागरण अभियान चलाईने तयारी भइरहेको जानकारी पनि दिए ।

हिन्दु राष्ट्र स्थापनाका लागि

हामी देशै भर अभियान चलाई सरकारलाई दबाव दिन्छौं उनले थपे । संस्थाका अध्यक्ष फेकु प्रसाद चौधरीको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा सो गाउँपालिका भित्रका सेवा निवृत्त एक दर्जन पूर्व राष्ट्र सेवक कर्मचारीलाई पनि सम्मान गरिएको थियो ।

वर्तमान समयमा आफूहरू सत्तामा नरहेपनि व्यक्तिगत लगानीमै यस क्षेत्रको विकासका लागि सहयोग गरिरहने प्रतिबद्धता समेत उनले व्यक्त गरे ।

कृषि हाट बजारको स्थापना र विकास तथा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको स्थापनामा विशेष योगदान पुऱ्याए वापत समाजसेवी एंव राजनीतिककर्मी सिंह सम्मानित भएका हुन् ।

समाज कल्याण कृषि सहकारी संस्था लि. द्वारा आयोजित कार्यक्रममा प्रमुखअतिथि अग्निसाइर कृष्णासवरण गाउँपालिकाका अध्यक्ष परशुराम चौधरीले दोसल्ला तथा कदरपत्रबाट सिंहलाई सम्मानित गरेका हुन् ।

नहाय खाय ...

पर्वका लागि सरसफाई, घाट बनाउने र सजाउने काम तिब्र रूपमा अधि बढेको छ ।

छठ पर्व मनाउन स्थानियवासी आवश्यक सामाग्री किन्न हटिया बजारतर्फ भिड लागेका छन् । ग्रामिण क्षेत्रका बजारमा समेत चहलपहल निकै बढेको छ । यसपल्ट छठ घाट सरसफाईमा सेना र प्रहरीको साथ नपाएका स्थानिय आफै घाटको सरसफाईमा जुटेका छन् ।

सप्तरीका प्रमुख जलाशय भगवती पोखरी, कल्दु पोखरी, पुर्णि पोखरी, तुरन्ती पोखरी, सप्तकोशी

नदी लगायत विभिन्न खोला तथा ताल तलैयाको किनारमा श्रद्धालुले सरसफाई र सजावट कार्य सुरु गरेका छन् ।

नहाय खाय विधीबाट सुरु भएको छठ पर्व विहीवार खरना, शुक्रवार सभिया घाट (अस्ताउँदो सूर्यलाई अर्घ) र शनिवार विहान उदाउँदो सूर्यलाई अर्घ दिएर समापन हुनेछ ।

इच्छाएको मनोकामना पूर्ण हुने, चर्म रोगबाट मुक्ति तथा सम्पूर्ण परिवारको कल्याणका लागि यो पर्व चार दिनसम्म विशेष श्रद्धा र पूजाआजाका साथ मनाइने गरिएको हिन्दु धर्मशास्त्रीहरूको मत रहेको छ ।

सप्तरी युथका अध्यक्ष श्रवण कुमार देवको अध्यक्षतामा आयोजित कार्यक्रममा बरिष्ठ पत्रकार शिवहरी भट्टराई, वैद्यनाथ भन्ना, धिरेन्द्र प्रसाद साह, लगायतले शुभकामना मन्तव्य दिएका थिए ।

उक्त लोक गितको छायांकन गर्नका लागि स्थानिय कलाकारहरूले सहयोग गरेका थिए भने गितको छायांकन सप्तरीको छपकी भथौलमा गरिएको सप्तरी युथका विष्णु कुमार यादवले जानकारी दिए ।

पत्रकार आचारसंहिता, २०७३ (पहिलो संशोधन २०७६) र बालमैत्री सञ्चार निर्देशिकाका अन्तर्गत व्यवस्थाको पालना गरौं ।।

पीडित वा प्रभावित व्यक्तिलाई थप पीडा हुने गरी सूचना सम्प्रेषण नगरौं ।।

पत्रकार तथा सञ्चार माध्यमले विपत्ति वा शोकमा परेका, दुःख-पीडा भोगिरहको व्यक्ति वा उनका आफन्तजनमा थप पीडा पुग्ने गरी वा सावर्जनिक संवेदनशीलतामा प्रतिकूल असर पर्ने गरी कुनै पनि विवरण, समाचार, श्रव्यदृश्य, संकेत लगायतका सामग्री उत्पादन, प्रकाशन, प्रसारण र वितरण गर्नु हुँदैन ।

सञ्चारमाध्यमले यौन अपराध वा सामाजिक विभेद तथा घृणाका कारण उत्पन्न घटना वा मानवता विरोधी अपराधबाट प्रभावित व्यक्ति (Survivor) वा पीडित व्यक्ति (Victim) लाई नकारात्मक असर पार्न सक्ने सामग्री उत्पादन, प्रकाशन, प्रसारण र वितरण गर्नुहुँदैन । त्यस्तो अवस्थामा प्रभावित व्यक्तिको स्वीकृति बिना र प्रभावको मूल्यांकन नगरी प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित वा निजका तर्फबाट उजुरी दिने व्यक्तिको नाम, ठेगाना र पहिचान प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा खुलाउनु हुँदैन ।

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

लकडाउन अथवा निषेध आदेश रहँदा वा हटेपनि कोरोना संक्रमणको जोखिम कायम छ, सतर्क रहौं, सुरक्षित बनौं

कोरोना भाइरस सजिलै सरेर मुख्य तीन अवस्थाहरू

कोभिड-१९ बाट जोगिन तीन 'भ' बारे जानकारी राखौं

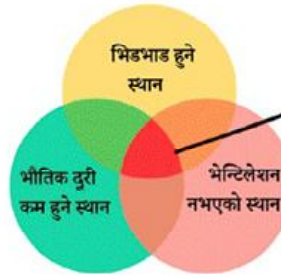
भिडभाड हुने स्थान
जहाँ धेरै मान्छेहरू जम्मा भएका हुन्छन्

भौतिक दूरी कम हुने स्थान
जहाँ नजिक बसेर वार्तालाप गर्नुपर्ने हुन्छ

भेन्टिलेशन नभएको
वा दोहोरो हावा नचल्ने स्थान

यी तीनवटै अवस्थाको मिलाप हुने स्थानमा कोरोना संक्रमणको जोखिम अत्यन्त उच्च हुन्छ

भिडभाड, भौतिक दूरी कम हुने र भेन्टिलेशन पर्याप्त नभएका स्थानहरूबाट टाढा रहौं, कोरोनाबाट बचौं

तपाईंले अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू

भिडभाड हुने स्थानमा नजाऔं तथा भौतिक दूरी कायम नहुने साँघुरो स्थानहरूमा सकेसम्म कम समय व्यतित गरौं

सार्वजनिक स्थानमा सदैव कम्तीमा दुई मिटर भौतिक दूरी कायम गरौं

पर्याप्त दोहोरो हावा प्रवाहका निमित्त झ्याल तथा ढोकाहरू खुला राखौं

हात सधै साबुन पानीले धोऔं तथा खोक्दा एवं हाच्छिउं गर्दा नाक तथा मुख छोप्रे बानी बसालौं

भौतिक दूरी आवश्यक हुने स्थानमा अनिवार्य रूपमा मास्कको प्रयोग गरौं

साधारण लक्षण माल भएमा घरमै बसौं, आवश्यक परेमा अस्पताल जाऔं

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

देश विदेशबाट पठाइएको रकम

तुरुन्त भुक्तानी लिनका लागि

सम्भन्नुहोस् ।

नेपाल सहकारी संस्था लि.

राजविराज ४, फोन नं. ०३१-५२९०९६

